

Провідна діяльність соціального педагога в системі соціалізації особистості. /Педагогика и жизнь: материалы международной научной конференции / под общей ре. проф. О.И. Кирикова. – Выпуск 20. – Москва: Наука: информ; Воронеж: ВГПУ, 2013. – 219с.- 110-121.

УДК37.013.42:364.446

Провідна діяльність соціального педагога в системі соціалізації особистості

Голова Н.І.

Постановка проблеми. Соціально-педагогічні проблеми в Україні пов'язані з реалізацією тих вимог і завдань, які ставлять перед особистістю різні життєві ситуації. Соціально-виховна діяльність пов'язана з можливостями стимулювання й розвитку позитивних процесів, подоланням або послабленням негативних явищ у дитячому, підлітковому й молодіжному середовищі, розвитком власних сил особистості, прийняттям самостійних рішень тощо.

Основним завданням при дослідженні вище зазначеної теми є спроба знайти відповіді на питання: “Якою ми бачимо сьогодні систему соціального становлення особистості? Як допомогти сьогодні дітям, підліткам, молоді, коли у суспільстві змінюються умови і спосіб життя? Яку роль у процесі соціалізації відіграє соціальний педагог? Для цього слід виявити складові та спрямованість соціальних інфраструктур на становлення особистості, з'ясувати, на яких принципах базується діяльність соціально-виховних інститутів, розглянути умови соціалізації особистості, проаналізувати вплив на особистість позашкільних закладів різного типу.

Аналіз наявних досліджень з проблеми. Дослідження проблеми соціалізації, її сутності і змісту аналізуються в роботах Ананьєва Б. Г., Андреевкова Н. В., Батеніна С. С., Буєвої Л. П., Москаленко В. В., Немировського В. Г., Паригіна Б. Д. та ін. [3, с.78]. Постановка проблем соціалізації особистості викладена в працях Кона І. С., Шкаратіна О. І., Коршунова А. М., Давидова Ю. Н. і Роднянської І. Б., М'яло К. Г., Іконникової С. Н., Чередниченко Г. А., Шубкіна В. Н. та ін. [4, с.99]. Стадії і етапи процесу соціалізації, їх характеристики та критерії виділення розглядаються в роботах Антипова Л. А., Гилінського Г. І., Кузнецової А. Я., Кона І. С. та ін. Інститути соціалізації аналізують Андреевкова Н. В., Титаренко В. Я. та ін. [4,с.100]. Досить цікаві та корисні роботи західних учених, в яких розкрито взаємозв'язки між поколіннями в сучасних умовах. Це зокрема, монографії, авторами яких є Розак Т., Кройц Х. Унікальним за своїм енциклопедичним характером є видання під редакцією Гозлінга Д., яке охоплює близько тридцяти проблем соціалізації [7,с.213]. Аналізу процесу соціалізації в сучасному динамічному світі присвячені роботи Таллмана І., Маротц-Бадена Р., Піндаса П. Але, незважаючи на досить гарну розробленість, сьогодні в наших гуманітарних науках проблеми соціалізації скоріше намічені, ніж глибоко проаналізовані [5, с.74].

Відповідно до теорій дослідження проблеми **мета статті** полягає в: з'ясуванні особливостей впливу соціально-виховних інститутів на процес соціального становлення особистості.

Виклад основного матеріалу дослідження. Особистість – явище соціальне. Особистістю стає людина, що має особливу позицію в житті, основою якої є велика робота над собою. Формування особистості – це процес становлення людини в суспільстві. Особистість характеризується здатністю до самооцінки, самоконтролю, саморегуляції. Вона має набір обов'язкових соціальних якостей, серед яких визначаємо: індивідуальність, інтелектуальність, відповідальність, активність, цілеспрямованість, та ін. Розвиток особистості – результат складного тривалого процесу, в ході якого змінюються властивості та якості людини. Зміни в особистості відбуваються в процесі впливу на неї виховання, освіти.

Різні люди досягають різного рівня розвитку і це залежить від взаємодії внутрішніх сил та зовнішніх умов. До внутрішніх ми відносимо природні (фізіологічні та психологічні дані людини); до зовнішніх – середовище. Як буде розвиватися людина з певними задатками, здібностями залежить від цих умов. Отже, на розвиток особистості впливають середовище, спадковість, виховання.

Особистість розвивається під впливом середовища у результаті спілкування та участі в різних видах діяльності – спочатку ігрової, потім навчальної і трудової. Розвиток особистості залежить також від спадковості. Спадковість – це фізичні, біологічні властивості людини, родові особливості організму (колір шкіри, очей, волосся, будова тіла, особливості нервової системи, мислення).

Соціальному педагогові важливо враховувати ті вихідні дані, які впливають на розвиток, становлення особистості. Йому також слід знати вікові особливості кожного етапу розвитку людини. Першу вікову періодизацію обґрунтував Я.А. Коменський (1592–1670).

Розглянемо кілька періодизацій вікових особливостей.

1. *Від народження до 3 років.* Цей період життя Піаже назвав “сенсомоторною стадією”. За цей період дитина з безпомічної істоти перетворюється в маленьку людину, яка ходить, говорить, любить, не любить, радіє, плаче, висловлює свої бажання, запам'ятовує звуки. Дитина розвивається в сім'ї, і материнська любов або нелюбов, як і інші впливи оточуючих дорослих, відбиваються на подальшому розвитку людини.

2. *Від 3 до 6 років (дошкільний вік).* Діти вчаться говорити, розповідати, набувають культурної поведінки.

3. *Від 6 до 10 років (молодший шкільний вік).* Час входження у колектив, усвідомлення необхідності підкорятися його вимогам. Дитина може виконувати як окремі доручення, так і серйозні справи, але засвоївши правила, спробує їх порушити. Учитель для дитини авторитет.

4. *Від 10 до 13 років (середній шкільний вік).* Для дітей в цьому віці послаблюється авторитет дорослих. Формується критичний погляд на батьків і

їх ставлення до дітей. Стосунки між дівчатками й хлопчиками стають напруженими.

5. *Від 13 до 16 років (підлітковий вік)*. Період між дитинством і зрілістю. Стрімко змінюється фізіологія, з'являється незграбність рухів, емоційна неврівноваженість. Підлітки незадоволені собою, школою, дорослими. Це період внутрішніх переживань, розчарувань.

6. *Від 16 до 21 року (юнацький вік)* – пошук свого місця в житті, вибір подальшого шляху.

7. *Від 21 до 28 років (молодий вік)*. Основна проблема – інтимні переживання або самотність.

8. *Від 28 до 60 років (зрілий вік)*. Основна проблема – продуктивність або стагнація. Реалізується потенціал, нагромаджений на попередніх стадіях.

9. *Від 60 років (старість)*. Основна проблема – умиротворення або відчай через усвідомлення невикористаних можливостей. На цьому етапі соціалізацію індивіда визначає підбиття підсумків власного життя[1, с.46-48].

II. Існує і така періодизація вікового розвитку особистості:

- до 1 року – немовлячий вік;
- до 3 років – раннє дитинство;
- від 3 до 7 років – дошкільне дитинство;
- від 6-7 до 10 років – шкільне дитинство;
- від 10 до 15 років – отрочтво;
- від 15 до 17 років – рання юність;
- від 17 до 21 року – юність;
- від 21 до 28 років – молодість;
- від 28 до 60 років – зрілість;
- від 60 до 75 років – похилий вік;
- від 75 до 90 років – старість;
- від 90 років – довгожителі.

Слід також враховувати нерівномірність розвитку людини. Фізичний розвиток у молодому віці відбувається швидшими темпами, ніж старіння у пізньому віці. Потрібно мати на увазі й таке явище, як акселерація (тобто прискорення) – фізична, психічна, соціальна (з 1980-х років акселерація спадає).

С.І. Гессен розглядає процес соціалізації як пори ступеня розвитку:

- а) період повільного існування дитини;
- б) період активного пізнання;
- в) період завершального формування особистості, удосконалення свого власного “Я”.

Гессен визначив шість фаз розвитку дитини, які характеризують нерівномірність її розвитку: до 5 років – фаза інтенсивного розвитку; із 5 до 7 років – фаза першого застою; із 7 до 11 років – фаза інтенсивного розвитку; із 11 до 14 років – фаза “другого застою”; із 14 до 17 років – фаза інтенсивного

розвитку; із 17 до 21 року – фаза гармонізації, або повільного розвитку [2,с.24-27].

Соціальний розвиток особистості відбувається у пізнанні оточуючого середовища, як позитивних, так і негативних його проявів. Складності соціалізації особистості виявляються у дітей-інвалідів, сліпих, глухих, із затримкою психічного розвитку, у дітей-сиріт, розбещених дітей. У становленні особистості багато в чому може допомогти соціальний педагог. З'ясувавши нахили та здібності дитини, вивчивши сім'ю, оточення, спосіб життя, він створює умови, що сприяють розвитку людини.

Становлення особистості пов'язане із вихованням. Перші спроби розглядати виховання як соціальний феномен (у перекладі з грецької – те, що з'являється, тобто явище) зробив Е. Дюркгейм. Виховання за своєю природою є таким: його сутність полягає в соціалізації індивідів, підготовці до життя, до взаємодії у групах, суспільстві. Виховувати дитину – означає проявити до неї “примус”, яке є головною ознакою соціального факту. З розвитком соціології підтвердилася соціальна суть виховання: це процес, який відбувається у формі спілкування та взаємодії між суб'єкт-об'єктами виховання і практично неможливий без їх спільної діяльності. Також це процес, пов'язаний із безперервним порівнянням та оцінюванням суб'єкт-об'єктів виховання один одного стосовно відповідності нормам та вимогам суспільства, ступеня засвоєння суспільних цінностей. Соціальне виховання пов'язане із освітою, навчанням, самоосвітою людини [6,с.37-41].

Першочерговим завданням соціального педагога є індивідуальна допомога особистості у кризовій для неї ситуації: організація захисту прав на гідне життя в суспільстві та професійне самовизначення; організація охорони її здоров'я, діяльності, допомога у прийнятті самостійних рішень в організації своєї діяльності.

Важлива роль у соціальному розвитку людини належить самовихованню, що означає фізичне, духовне, моральне, соціальне і творче вдосконалення, а саме: розуміння проблем, що заважають людині в житті; бажання зробити вибір на шляху переборення проблем; перевірити свої сили, досягти в цьому своєї мети; періодично оцінювати досягнуте та виправляти помилки; чітко контролювати свої стосунки з оточуючими. Соціальний педагог повинен вміти спонукати потребу в самовихованні, сприяти виникненню уміння аналізувати і реально оцінювати свої якості та вчинки, організувати свій час.

У практиці соціального педагога використовуються насамперед психолого-педагогічні методи, які базуються на гуманістичних підходах до виховання (гуманістична психологія представниками якої є А. Маслоу, К. Роджерс, В. Франкл): повага до особистості людини, незалежно від віку, соціального статусу в суспільстві – не дресирувати, не програмувати, не нав'язувати готове рішення, а стимулювати власну роботу людини щодо особистого росту[9,с.10].

Соціальний педагог у межах гуманістичної психології та педагогіки повинен більш виправдано застосовувати авторитарні методи психолого-педагогічного впливу. Дамо характеристику окремим методам:

Інформація – вихідний метод переконання, важливий під час проведення профілактичних заходів. Використовуються такі форми інформації: розповідь, лекція, бесіда, інструкція, наочний показ. Стимулювати інтерес до інформації слід логічністю, доказовістю, простотою, доступністю, виразністю.

Дискусія – корекційний метод переконання, що забезпечує обмін думками, сприяє підтримці та розвитку моральних, етичних уявлень, формує самокритичність, готовність до діалогу [7,с.216].

У цілому формування особистості та її розвиток у соціумі може бути успішним лише тоді, коли будуть враховані всі зовнішні та внутрішні фактори, які на неї впливають, їх складні взаємозв'язки. Перш за все, це спосіб життя особистості, який може сприяти її розвитку (за певних умов) чи протидіяти йому, умови життя, які сприяють становленню певного способу життя в межах певного району, національні особливості, особливості природного середовища, різні джерела духовної культури, характер їх взаємодії, просторові та часові умови життя особистості й мікрогруп, виховні системи та індивідуальні особливості особистості, які склалися у цих системах.

Сьогодні соціальні служби, різні соціально-педагогічні інститути зайняли у такому складному процесі, як соціалізація особистості, свою ділянку. Зважаючи на те, що соціалізація особистості потребує певних педагогічних умов, доцільно назвати найважливіші з них: гуманізація процесу соціального становлення особистості, відповідність змісту, обсягу і характеру соціально-педагогічної діяльності можливостям, умовам даного соціуму; розумне розміщення в часі та просторі всіх цілеспрямованих взаємодій. При цьому основним завданням соціально-педагогічних інститутів є соціалізація особистості з урахуванням особливостей її життєдіяльності в середовищі, у діяльності, в ситуації, де відбувається пізнання і оволодіння цією особистістю суспільними нормами і цінностями.

У ситуації вибору змісту і форм діяльності кожна молода людина прагне керувати власним розвитком як процесом. Тому пропонується розглядати цей процес як складну структуру, що включає такі види діяльності:

- самоосвіта;
- самовиховання (робота над характером, емоційним та моральним розвитком, філософією життя тощо);
- вибір напрямку (галузі) освіти та професії;
- вибір конкретного місця роботи;
- вибір групи друзів, товаришів, колег;
- участь у певних громадських і політичних організаціях;
- рішення щодо вступу до шлюбу і складу сім'ї;
- пошуки шляхів досягнення поставленої мети (В.Т. Лісовський) [10,с.118-120].

Бажано, щоб молода людина сформувала в собі вміння здійснювати відповідний вибір з різних альтернатив. Соціалізуючі інститути працюють

заради того, щоб надалі вони переставали бути потрібними, їх головне завдання – “запустити механізм самоорганізації і саморозвитку”. Найбільш повноцінно цей механізм може спрацювати у різних видах діяльності.

Звідси слід вести мову про те, що суспільство може і повинне допомагати молодому поколінню залучатися до активної діяльності, створюючи умови для його становлення та інтеграції в життя суспільства. Проте не досить лише створити умови для позитивно-мотиваційної діяльності, потрібно затратити багато енергії, щоб сформувати у молоді традицію аналізу свого становища, здатність нести відповідальність за свої вчинки, співпрацювати, приймати спільні рішення у групі, здійснювати реальну суспільну діяльність і розвивати необхідні для такої діяльності навички та вміння.

Звичайно, цілком зрозуміло, що основою стабільності таких умов і такої діяльності є систематична допомога всіх інфраструктур соціалізації, наявність механізму взаємодії державних і недержавних соціальних інститутів, суть діяльності яких має бути спрямовано на оптимізацію соціалізуючого процесу.

Діяльність соціально-педагогічних інститутів щодо соціалізації є найбільш ефективною тоді, коли вона орієнтована на досвід перебування особистості у “позитивному” соціумі і міжособистісному спілкуванні. Можна сказати, що для діяльності соціально-педагогічних інфраструктур важливі не самі дії дітей і молоді, не їх результати (щоб усе здійснювалося красиво, яскраво, гладко), але й набутий у спільній діяльності, обговорений і усвідомлений досвід, який молоде покоління набуває і зможе ним керуватися у своєму подальшому житті[4,с.100-101].

Проте не можна не звернути увагу на особливості впливу на молоду людину чи дитину конкретного соціуму, в якому можуть проявлятися як позитивні, так і негативні тенденції. З одного боку, у соціумі можна спостерігати за активізацією самостійності, ініціативності, творчої співпраці, саморегуляції та самоконтролю, з другого – за проявом завищеної самооцінки, агресивної незалежності, утвердження переваги власного “Я” над іншими, надмірної амбітності тощо. І всі ці якості суб'єкта проявляються, безперечно, в діяльності.

Мета соціально-педагогічного впливу диктує обов'язковість створення умов для розгортання як об'єктивно-соціологічної діяльності, так і соціально-психологічної, коли молодь потрапляє в реальні ситуації, де активно проявляється суб'єктивна позиція особистості. Це дозволяє їй утверджуватися в певних видах діяльності, а, отже, і в соціумі в цілому. Характер діяльності визначається не стільки позитивною чи негативною установкою суб'єктів, скільки “мірою суб'єктивності”, наявністю активності, самостійності, ініціативи. Це, безперечно, передбачає зміну позицій, ролі, статусу суб'єкта діяльності в нових соціумних умовах[2,с.25-26].

Реалізація різних напрямів, змісту і програм щодо соціалізації особистості потребує і реалізації відповідних функцій соціально-педагогічної діяльності. Ці функції можуть бути уточнені, розширені залежно від суб'єктів соціалізації, регіону, соціальних умов і життєдіяльності особистості. У визначенні функцій

загалом можна спиратися на положення білоруського вченого В.Г. Литвиновича:

I. Діагностико-прогностична функція є своєрідним підґрунтям, яке дозволяє вивчати проблеми і потреби дітей та молоді і визначати методики соціально-педагогічної діяльності у соціумі та мікросоціумі.

II. Функція забезпечення соціальних гарантій розвитку молодої людини як особистості і її нахилів, здібностей, можливостей.

III. Функція соціального захисту дитини, підлітка, молодої людини і надання їм допомоги у кризових та конфліктних ситуаціях.

IV. Функція соціальної адаптації суб'єкта у соціумі в ситуації різкої зміни соціальних умов та соціального середовища.

V. Функція забезпечення соціальних зв'язків суб'єкта в соціумі з різними соціально-педагогічними інститутами шляхом включення конкретного суб'єкта в суспільний процес у соціумі[9,с.8-10].

Вищою мірою прояву соціальних зв'язків є діяльність, яку здійснюють соціальні інститути з урахуванням необхідності, потреб, інтересів як особистості, так і суспільства.

Визначення функцій соціально-педагогічної системи у структурі соціалізуючого процесу допомагає здійснювати прогнозування якісних змін життєдіяльності дітей і молоді, виявлення резервів удосконалення процесу соціалізації, шляхів вирішення соціально-педагогічних проблем, активності включення соціальних інститутів у діяльність з метою поліпшення соціально-педагогічних умов соціуму.

Виходячи із загальної мети соціально-педагогічних інститутів і тих завдань, які вони мають виконувати, можна передбачити розробку, уточнення, продовження щорічних основних напрямків і змісту діяльності соціально-педагогічних інститутів:

I напрямок – методичне та кадрове забезпечення виконання державної молодіжної політики;

II – надання інформаційної, правової, психолого-педагогічної допомоги дітям та молоді;

III – соціальне становлення та розвиток підлітків і молоді;

IV – попередження та подолання негативних явищ у дитячому і молодіжному середовищі;

V – соціальна підтримка окремих категорій молоді, зокрема інвалідів та дітей-сиріт;

VI – соціально-психологічні та педагогічні дослідження[1,с.48-49].

Для створення умов, щодо соціалізації особистості необхідна цілеспрямована організована діяльність, яка має включати суб'єкти соціального виховання у взаємодію з оточуючим світом і яка формує в них систему ціннісного ставлення до цього світу.

Першою умовою соціалізації особистості є створення системи взаємодії всіх соціально-педагогічних інфраструктур – державних, громадських, а також окремих осіб, волонтерських груп, міністерств і відомств, зокрема шкіл, позашкільних установ, клубів і об'єднань, дитячих та молодіжних організацій, закладів культури і спорту, різноманітних фондів.

Другою умовою соціалізації особистості є створення своєї соціально-педагогічної системи відкритого типу. Ця форма інтеграційного впливу може бути використана для зміни ціннісних орієнтацій суб'єктів, статусу мікрогруп і окремої особистості, для корекції процесів входження в соціум, переорієнтації поведінки підлітків тощо.

Третьою умовою соціалізації особистості є розробка структури соціально-педагогічної діяльності соціальних служб молоді (ССМ), визначення основних її напрямків (6 напрямків); створення програм організації реальної життєдіяльності тих суб'єктів, котрі потребують допомоги, підтримки та захисту; розвитку нових програм та наповнення їх змістом, адекватним поставленим цілям стосовно конкретної особистості, мікрогрупи, мікросередовища[1,с.50-51].

Узагальненим критерієм оцінки діяльності соціальних служб для молоді є факт розробки та використання ними соціальних технологій, під якими перш за все треба розуміти спосіб використання особистісної діяльності з метою досягнення соціально значущих цілей. При цьому соціальна технологія проявляється у двох аспектах: як проектування форм, методів, шляхів реалізації ідей і як прояв проекту в діяльності. Ці два етапи соціалізуючого процесу, безперечно, завжди взаємодіють і впливають один на одного.

Ефективність діяльності певних соціально-педагогічних інститутів оцінюється не лише за оптимальністю технологій. Вона є узагальнюючим проявом і ряду інших характеристик, зокрема таких, як: універсальність (спроможність технології до ефективної дії у різних соціальних групах); оперативність (оптимальний термін застосування потрібних технологій); доступність (відносна сприятливість і застосовність у роботі різних категорій фахівців); надійність (обов'язковий вияв впливу більшою чи меншою мірою); гнучкість (можливість оперативної варіативності впливу на суб'єкт і пристосованість до змінюваних обставин); інтеграційність (оптимальне включення у вирішення поставленої цілі різних виховних інститутів); фахове забезпечення кадрами, здатними реалізувати розроблені проекти соціалізуючого впливу[5,с.78].

Висновки. Різні люди досягають різного рівня розвитку і це залежить від взаємодії внутрішніх сил та зовнішніх умов. Як буде розвиватися людина з певними задатками, здібностями залежить від цих умов. Отже, на розвиток особистості впливають середовище, спадковість, виховання.

У цілому формування особистості та її розвиток у соціумі може бути успішним лише тоді, коли будуть враховані всі зовнішні та внутрішні фактори, які на неї впливають, їх складні взаємозв'язки. Звідси слід вести мову про те, що суспільство може і повинне допомагати молодому поколінню залучатися до

активної діяльності, створюючи умови для його становлення та інтеграції в життя суспільства. Проте не досить лише створити умови для позитивно-мотиваційної діяльності, потрібно затратити багато енергії, щоб сформувати у молоді традицію аналізу свого становища, здатність нести відповідальність за свої вчинки, співпрацювати, приймати спільні рішення у групі, здійснювати реальну суспільну діяльність і розвивати необхідні для такої діяльності навички та вміння. Реалізація різних напрямів, змісту і програм щодо соціалізації особистості потребує і реалізації відповідних функцій соціально-педагогічної діяльності. Ці функції можуть бути уточнені, розширені залежно від суб'єктів соціалізації, регіону, соціальних умов і життєдіяльності особистості.

Для створення умов щодо соціалізації особистості необхідна цілеспрямована організована діяльність соціального педагога, яка має включати суб'єкти соціального виховання у взаємодію з оточуючим світом і яка формує в них систему ціннісного ставлення до цього світу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

- 1.Бочарова В.Г. Социальная микросфера как фактор формирования личности: Дис. ... докт.пед.наук: 13.00.01. – М., 1991. – 379 с. – С.46-52.
- 2.Битинас Б.П. Введение в философию воспитания. – М., 1996.- 200с.- С.24-27.
- 3.Бочарова В.Г. Социальное воспитание учащихся. – М., 1991.- 290с.- С.78-83.
4. Василькова Ю.В., Василькова Т.А. Социальная педагогика. – М., 2000. – 340с.- С.97-101.
- 5.Гуров В.Н., Селюкова Л.Я. Социализация личности: социальный педагог, семья и школа. – Ставрополь, 1993.- 430. – С.74-79.
- 6.Кабул В.Т. Воспитание школьников в условиях обновления общества. – Минск: ИПКУ, 1994. – 181 с.- С.37-41.
- 7.Лисовский В.Т. Самодетельные любительские объединения молодежи (методическое пособие). – Л.: ЛГУ, 1988. – 729 с.- С.213-217.
- 9.Литвинович В.Г. Социум и дети. – Минск, БФ, 1996. – 25 с.- С.7-11.
- 10.Соціальна педагогіка /За ред. А.Й.Капської. – К., 2000. – 264 с.- С.116-127.
- 11.Сущенко Т.І. Позашкільна педагогіка: Навч. посібник.– К., 1996. – 144 с.
- 12.Сег І.І. Оновлення змісту, форм і методів позашкільної роботи в умовах реалізації національної системи виховання. – Ужгород, 1996.

Анотація

Голова Н.І. Провідна діяльність соціального педагога в системі соціалізації особистості

У статті проаналізовані складові та спрямованість соціальних інфраструктур на становлення та розвиток особистості. Встановлено що на розвиток особистості впливають середовище, спадковість, виховання. З'ясовано, на яких принципах базується діяльність соціально-виховних інститутів, розглянуті умови соціалізації особистості. Проаналізований вплив на особистість позашкільних закладів різного типу. Охарактеризовані вікові особливості кожного етапу розвитку людини.

Ключові слова: соціалізація, умови, особистість, вікова періодизація соціального педагога, соціальні інститути, метод, інформація, дискусія.

Аннотация

Голова Н.И. Ведущая деятельность социального педагога в системе социализации личности

В статье проанализированы составляющие и направленность социальных инфраструктур на становление, и развитие личности. Установлено на развитие личности влияют среда, наследственность, воспитание. Выяснено, на каких принципах базируется деятельность социально-воспитательных институтов, рассмотрены условия социализации личности. Проанализировано влияние на личность внешкольных заведений разного типа. Охарактеризованы возрастные особенности каждого этапа развития человека.

Ключевые слова: социализация, условия, личность, возрастная периодизация, социальный педагог, социальные институты, метод, дискусия, информация.

Annotation

Golova N.I. Leading social work educator in the socialization

The article analyzed the components of social infrastructure and focus on the formation and development of personality. Found that personality development affect

the environment, heredity, upbringing. It is shown, in which the principles of activity based social and educational institutions, conditions of socialization. The influence on the personality of extracurricular institutions of various types. Describes age characteristics of each stage of human development.

Keywords: socialization, conditions, personality, age periodization, social pedagogue, social institutions, method, information, discussion.